

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47,

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefranțese se refuză. — Articuli nepublici nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori

15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru

de care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 23 Iulie.

Departem am ajuns! Pe față și fără de cea mai mică sfielă una dintre cele mai însemnate foi maghiare, „Pesti Napló”, își permite a discuta eventualitatea disolvării monarhiei habsburgice. Odinoară organul principal al lui Deák și al țărilor pestan susține astăzi principiul cu totul kossuthian. Ca probă despre aceea ce se manifestează ca „opiniune publică maghiară” punem sub ochii cetitorilor noștri următoarele pasaje din Nr. 195 (dto. 30 Iulie) al citatului organ maghiar:

„Simțământul că poate veni timpul, când dinastia perde Austria, dar păstrează coroana ungurească, îndeamnă pe casa domitoare și pe toți membrii ei, a nu mai nutri simțăminte dușmănoase împotriva Ungariei, ci a învăța limba maghiară și a căuta pricinia națiunii maghiare... Și de oare Ungaria este un regat, trebuie să neuzim într'acolo, să maghiarisăm dinastia Habsburg. Noi trebuie să vedem, că Austria trece din crîșă în crîșă și nu se consolidează, ci se discolvă; noi trebuie să simțim primejdiile cestiunii orientale și puțină unui reboiu mare european; noi trebuie, abstracție făcînd dela Austria, să cugetăm la asigurarea viitorului nostru propriu... Este un lucru de căpetenie, ca străinătatea să jină Ungaria de un aliat, ear' nu de o parte integrantă a Austriei... Să ne ferim a ne amesteca în încurcăturile interne ale Austriei și a ne uni cu partidele slavice sau nemțesci, ca nu cum-va și Ungaria să fie trasă în abisul politice interne austriace. Cu cât ne vom isola mai tare de Austria, cu atât mai puțin va pătrunde la noi dincoace cearta naționalităților de acolo. În privința aceasta ne aflăm în aceeași situațiune, ca și acela, în a cărui vecinătate arde o casă; să nu o stingem, ci să ne scu-

tim împotriva flăcărilor, ce dau încoace. Mulțămîta lui D-deu! Ungaria până acuma a rămas cât se poate de scutită (??) de astfel de încurcături interne, precum au izbucnit între popoarele Austriei, și la noi în privirea aceasta numai Croații formează o excepțiune, dar unitatea politică a Ungariei restrinse n'a fost atacată de cestiunea naționalităților... Trebuie să ne folosim de ori ce ocaziune ni se oferă, pentru a face Ungaria independentă de Austria în raporturile de stat, de dreptul public, politice, economice și intelectuale.”

Cu deosebire trebuie observat, cum organul maghiar privește situațiunea internă a Ungariei propriu.

„Pesti Napló” pretinde înaintea lumii, că naționalitățile nemaghiare din Ungaria nu sînt vre-un factor, care ar trebui luat în considerație, când e vorba de existența monarhiei. „Pesti Napló” și toți cei de o pînură cu el s'abă bunăvoința ași însemna, că acele naționalități — deși tac deocamdată — nu sînt însă moarte, ci la oare care eventualitate ar da nisece dovezi de tot învederate despre adevăratele simțăminte, ce le nutresc în peptul lor!

Alcun kossuthianismul sporește în Ungaria mereu, încât la alegerile viitoare pentru dietă după o prorocire destul de motivată mai că vor fi aleși numai partizanii de ai lui Kossuth în cercurile electorale curat maghiare. Ca o probă premergătoare se poate privi alegerea în Kanizsamar, unde în 12 August n. are să împlinescă locul răposatului Antonie Csengery. Pecând acesta a fost odinoară „mîna dreaptă” a lui Francisc Deák, viitorul reprezentant al cercului Kanizsa-mare va aparține după toată probabilitatea partidei stînge extreme.

Împăratul merge la Galiția. Aceasta este acuma hotărît. Anume

după scirile mai noue Maiestatea Sa va sosi în 1 Septembrie n. în Cracovia, unde va petrece 3 zile; apoi pleacă la Kressovice, unde va petrece 6 zile întregi în castelul contelui Stadnicki, pentru a asista la manevrele împieguri de Misskowce; după aceea Maiestatea Sa mergînd la Leopole, va sta acolo 4 zile; de aici călătorește la Cernăuți și apoi în 17 Septembrie n. preste Sambor la Ungaria, pentru a asista la manevrele din Czelegled. În sfîrșit Imperatul va visita Silesia.

Situația de pe peninsula balcanică nu se mai limpedește. După scirile mai noue toate puterile signatate au subscris o somațiune, ce s'a elaborat în Constantinopole. Prezentarea la Poartă va urma cât decurînd. După o împărțășire a Porții către puterile signatate ea vrea să cedeze Dulcigno Muntenegrenilor, cu toate aceste somațiunea se va prezenta, pentru a nu lăsa, ca afacerea să se mai tragăne încă. Terminul precizat de puteri este trei septembrie. Dacă Poarta are voința a esecuta intenția cesiunii se înțelege că demonstrațiunea cu flote nu va mai avîe loc.

Gladstone s'a bolnăvit greu. La toată întempleria împiegurarea aceasta va împedeca desvolțarea grabnică a afacerilor din Orient.

În Franția se sêvêrșesc alegerile pentru consiliile generale. O telegramă din Paris dto 2 August n. comunică, că până în ziua aceea seara au fost cunoscute 1052 de alegeri. S'au ales 704 republicani și 281 conservatori; 67 alegeri trebuie din nou făcute. Republicanii au câștigat 184 de locuri.

În Petersburg face mare sgotm un articol al ziarului „Golos”, care declară neted, că toate reformele liberale ale guvernului actual, toate legile din acești din urmă două-țeci ani, așa numita libertate a presei și a conșcinței, administrațiunea independentă a orașelor și comunelor,

etc., vor fi numai vorbe late întru cât nu va fi garantată libertatea personală, până când nu se va pune capăt arbitrarității administrațiunii, care fără cercetări, fără procese, trimite în esil pe toți acei, cari displac autorităților locale. Ziarul cere ca în legiurile rusesci, să fie introdus un paragraf, care sună astfel: „Nimeni nu trebuie să fie supus unei pedepse, până ce nu va fi mai întăiu condamnat de justiție ca criminal; toate cercetările spre descoperirea crimelor și toate măsurile spre împedecarea unei încercări din partea acusatului de a fugi de judecată, nu se vor efectua de cât din ordinul tribunalului și sub controlul lui.”

Ce o mai fi însemnând și această comedia, de vreme ce articoliile acestia se scriu sub cenzură.

„Die Presse”, dela 28 Iulie, vorbind despre actuala și viitoarea stare a lucrurilor în Orient, și mai ales despre rolul României, publică un lung articol din care extragem următoarele:

„... De aceea România va fi într'un timp foarte apropiat punctul cel mai politic și mai strategic pentru acele state, pe care, pentru propriul lor viitor și pentru propria lor existență independentă trebuie să împedeca ca Rusia, fie direct fie indirect să dobîndească prin vasalii săi moștenirea Turciei, care își dă sufletul, și să smulgă prin aceasta pentru sine și poate pentru mai multe secole rolul de stat dominant pe continentul european. României îi va incumbe, în jocurile alternative ale politice europene, aceeași pozițiune ca și Țerilor de jos, care au fost un obiect atât de răvnit și atât de îndărătnic apărât, pe timpul marilor reșele continentale din secolul al 18-lea. Înțelepciunea politică și circumspecțiunea bărbăților de stat bucuresseni și hotărîrea cabinetului puterii celei mai de aproape interesate vor trebui să sufere multe încercări aspre; cea dintăiu și mai grea din aceste încercări o va aduce neșgîșit criza orientală. Despre aceasta

FOIȚA.

De Zestre — un pistol.

Un zăriu de ale noastre proiectate în glumă mai în zilele trecute, s'înfîșă și noi un felu de agență de căsătorie, un „institut de înșurat-măritat” sau birou matrimonial după cum se află prin cestițele mari și pe la popoarele de înaltă civilizațiune. Multe dintre onoratele noastre cestițoare vor fi ris de ideea aceasta. Dar n'au ris pentru că doar nu le-ar fi plăcut de ea; ci pentru că respectivul correspondent, togmai din Brașov fiind, se pare a nu ține cont de toate câte le avem în frumoasa noastră patrie Transilvania.

Avem deja două institute de soiul acesta. Unul e tîrgul dela Găina; celalalt „Asociațiunea transilvană pentru cultura și literatura poporului român”. Acolo se înșoară Motii din munții apuseni; aici se căsătoresc domni. Acolo mi-șil pornesc pe bie-

tul Mocan pe o bîrnă ridicată dela pămînt tot în acel moment, când dela celalalt capăt a bîrnei a pornit o tineră Mocăniță cu coadele roșii în a ei cosișă — ce o poartă în frunte după moda lor.

La mijlocul bîrnei se întănesc. Mocanul vede că n'are încătrău să ease din calea ei, și decăt „să cadă” amîndoi de pe bîrnă, mai bine o ia în brațe și o duce până la capătul bîrnei. Logodna e făcută. Notariu public nu trebuie. Lada chindisită cu tulpăniuri și pline de fețe de perină, merindări, chindee s. a. stă gata. Voinicul pune lada și fata în car — și Mocanul s'a înșurat, adecă „și-a luat soră — la tîrgul dela Găina.

Ceva mai complicat merge treaba la adunările generale ale „Asociațiunii” noastre. Inteligența noastră „cultivată și literată” nu se înșoară ca Mocani, ea se căsătorește — adecă își ia casă. Aici firesc e și mai mult de lucru. „Emtor det esse cautus”. Trebuie să se uite prin cartea funduarie, foile catastrale, libelul de dare... Dar' în fine nici „Preasti-

mat d-nia sa” n'are încătrău. Alege până când ajunge de dă cu nasul de fată ca Mocanul de pe bîrnă, și dacă n'a vrut săi reușească vre-un palat cu 2—3 caturi, decăt să mai meargă și la anul la Turda, apoi peste doi ani la Șomcuta și să mai asculte pe dl X cu „desertățiunea” sa despre: opul baronului Miaoleaou de Monte-lapaură ori pe dl Y cu dispuțele lui despre aceea: cum am avîe să învățăm pe Român să facă din cucuruz — cocosi, și din țărîțe boș, din papură rogojini, ori chiar să mai plătească entree pentru o prelegere umoristică a dlui Z și apoi să o mai și asculte până la fine — mai bine se căsătorește și cu o realitate mai modestă din suburbii. Trebuie ștempele, notariu public și D-deu mai scie de toate câte pânăl' vei vedîe de brațat — dară totuși merge.

Vedem că există dară la noi institute de înșurăt (derivat dela sur). Trebuie numai să le amplificăm. Nu sînt însă de părerea correspondentului din Brașov ca să esmitem și noi agenți prin feară după mirese cu —

preste 10 mii galbeni. Să lăsăm colăcitul acesta inventătorilor literați maghiari din Bucuresci. Ueble ei s'î prindă „cavaleri și baronași” bancroți de prin Seucime pentru coconițele de boieri de prin Bucuresci. Sacul cu petecul. Baronul de „Sânta cruce” e ca făcut pentru coconița boieră, care ca și găina va rescoli cât va trăi și de vei ține-o tot pe vîrfu hămbariului cu grâu.

Pentru noi oameni pămînteni află mai practică sistema de anunțuri diaristice. La ideea aceasta m'a adus următoarea noțiune, ce am cetit în „Fôvârosi lapok”:

O Lucreciă valachă (olăh)

„Aproape de oraș locuesce un comerciant avut, a cărui nevastă e de frumșetă rară. Într'un bal la finea lunei trecute se amorisează de frumoasa comerciantă un boeriu juru de 22 ani. Femeea a respins curtisarea înfocată deoarece era măritată. Voinicul nu se spăria de aceasta, ci pândia mereu după frumoasa nevastă. Plecînd mai în zilele trecute bărbatul

nu poate să mai existe astăzi nici o îndoială. Cestiunea greacă și cea bulgară pot probabilmente să se abată în sine-le și, în urma unui proces furtunos de dezvoltare, să conducă la un rezultat satisfăcător, fără ca prin aceasta să fie turburată pacea europeană; ear' dacă amicii unei Mari Bulgarie vor pune în joc charta română, atunci se va aduce pe tapet și marea cestiune a resboiului european. Aceasta este pentru moment grija dar și consolațiunea acelor patrioți români, cari au cumpărat atât de scump independența lor."

În București, după „Presse“ din Viena s'a compus ministerul definitiv în modul următor: Brătianu president și finance, Boerescu externe, Tiriachi interne, Slănicianu resboiu, Conta culte și instrucție, Dabița lucrările publice, Stolojan justiție. — Principele Carol, precum se aude, va sosi numai după 10 August n. în Ischl, adică după plecarea împăratului Wilhelm de acolo, care va cerceta pe monarchul nostru venind dela Gastein. Manevrele trupelor române, ce încep în 20 August n. vor ține până în 20 Octomvrie n.

Principele Milan al Sârbiei a sosit în Viena.

Învățământul public din Sibiu.

(Incheiere).

On. public cet. își va aduce aminte, că „Telegraful Român“ încă în anul trecut a atras atențiunea părinților la giuristarea, că la gimnasiul de stat din Sibiu se maghiarizează numele scolarilor în contra voinței acestora și a părinților, și on. public va sci din istoria patriei noastre, că apucătura aceasta e litera primă din alfabetul șovinismului. Să vedem acum priceputene-au părinții scolarilor? Să vedem luat-u-sa cât de puțin act de justa noastră reclamă la locul competent?

Programa acestui gimnasiu pentru anul scolar 1879/80, compusă de directorul dl Veress Ignác este un cap de operă în felul seu, recere studiu serios spre a fi pricepută, fiind că pondul zace între șire, în ceea ce nu se spun în acea programă. După organismul de învățământ, care cuprinde în sine personalul profesorilor ordinari și extraordinari, și planul de învățământ, care cuprinde în sine obiectele obligate generale după clase, precum și cele restrinse și libere, urmează compozițiile din diversele discipline pentru singuraticile clase, conspectul manualelor de învățământ folosite în decursul anului earăși după studii; apoi înmulțirea mijloacelor de învățământ, activitatea profesorilor, fes-

tivitățile institutului, esamenele de maturitate, ajutorarea și societatea tinerilor, excursia lor și reuniunea elevilor institutului.

Rubrica cea mai de căpetenie sub VII „datele statistice“ este de cea mai mare importanță pentru publicul nostru. Consistând din 7 puncte, ea e chemată a ne lumina despre numărul, naționalitatea, religiunea, etatea, ubicațiunea și progresul elevilor. Ca punct 6 sunt cifrele, ce normează cantul didactricului, ce se solvesc și al 7 datele despre stipendiști.

La această rubrică vrând nevrând trebuie să ne punem întrebarea: oare pentru ce nu sunt specificați elevii institutului și după naționalitate? Ce rezervație poate ave în privința a ceasta on. direcție gimnasială? Am pute face multe conjecturi referitoare la această rezervație însă abdicem, și lăsam să le facă on. public cetitoriu însuși; noi din punct de vedere publicistic ne am făcut datorința, dacă am îndigat inconvenientele.

Elevi ordinari au fost cu total 318, privatisti 2, suma 320.

După religiune: Au fost gr. cat. 44, gr. or. 117, Helvet. 33, Judei 4, Rom. cath. 114, Unit. 4. În credință că gr. cat. și gr. or. sunt toți Români, facem concluzie: că numărul Românilor dela gimnasiul de stat din Sibiu întrece cu 2, numărul total al elevilor de celelalte confesiuni laolaltă. Eată dară că scim ceti în cărțile Sibillice a direcției; ear ca să nu ne fie posibil nici aceasta pe viitor ar fi de lipsă ca: „În programul anilor venitori să se lase din datele statistice pre lângă rubrica naționalității și cea a confesiunii, ca să nu mai putem găci numărul elevilor români dela gimnasiul de stat din Sibiu.

Etatea variază între anii 1856—1870. Ubicațiunea: comit. Sibiu 113; Alba inf. 63; Hunedoara 26; Făgăraș 20; Târnava mare 15, Cluj 14; Solnoc-Doboca 10; celelalte 1—2.

Punctul „progres“ ar merita un studiu mai în detaiu, însă durere rezervația cancelarială ne-a dispensat dela afacerea acestui studiu, ce ar fi aruncat o lumină vie asupra gimnasiului de sub întrebare. Dacă s'ar afla clasificarea fie-cărui elev din fie-care studiu, am fi în stare a-rea, care element din care studiu e mai puternic, ori mai slab, și am fi aflat că, după cum auzim, majoritatea Românilor ar fi mai puternică în limba maghiară. Un merit deosebit acesta al afacerilor de limba statului, care în urma rezervatelor nu poate fi admirate de lume. Poate am fi scos la lumină și

mai multe, e bine însă ca de astădată să ne mai reținem de conjecțiuni, cari și le pot face on. cetitori toțmai așa în ce privește interesele lor, precum programa lasă loc șovinistilor mai înalți de a constata din rezervate hărnicia gladiatorilor mai mici. Să ne mărșinim la cea ce vedem negru pe alb.

Spre mai ușoara înțelegere a celor următoare am făcut din calcul folosit de profesori spre clasificarea studenților: (preclar, bun, suficient, nesuficient) două clase, și adică „preclar“ și „bun“ formează classa celor buni, ear „suficient“ și „nesuficient“ pre cea a celor rei. Cred că clasificarea nu e esagerată. Aceste premerse, facem să urmeze datele statistice:

	Preclar bun,	Sufic. Nesuf.
Limba maghiară	92	182
Limba latină	84	190
Limba greacă	33	48
Limba germană	70	86
Matematica	105	169
Istoria	44	74
Geografia	58	98
Istoria naturală	63	142
Fisica	17	42
Filosofia	7	8
Geometria descript.	101	92
Limba română	38	85

Regretăm mult, că nu putem sci după naționalitate calculii cei slabi, cari ni se arată mai sus. Minte să-nătoasă ne face să credem, că rezervația trebuie să-și aibă motivele sale ponderose. Am dorii să scim însă cum de pre lângă atâtea șfortări, apucături și machinațiuni de jos și de sus tinerimea din această nouă rasă a maghiarizării este atât de stigmatizată din limba maghiară, încât după cum arată pozițiunea primă din datele statistice de mai sus $\frac{1}{3}$ a studenților sunt clasificați slab din acel studiu. De care naționalitate sunt cei 90 buni, și de care cei 180 slabi? și dacă acești din urmă sânt nemaghiari trebuie să însemnăm aici, că legea nouă despre însușirea limbei maghiare se referă numai la docenți, — nu și la învățeci. Numai despre aceea se poate dice: „Friss Vogel oder...“, învățeci înși așa scim că nu sânt obligați prin lege a deveni în 2—3 ani filologi perfecți maghiari.

Să trecem la rubrica din urmă: clasificarea meritorică a elevilor în rând alfabetic. Aici reasteptăm cu tot dreptul, că existând rubrica aceasta, rezervația on. direcțiuni nu și va ajunge scopul, căci vom vedea numele românesc al fie-cărui elev, și ne vom orienta cu siguritate. Și aceasta cu atât mai mult, cu cât după cele dișe la acest loc în anii trecuți credeam, că

Cant cultură de minte și inimă; persoană frumoasă și sănătoasă și mai nainte de toate economă bună. Deoarece am esperiat însă, că e bună arma la casă, condiționez, ca *restrea să fie un pistol*. Pistolul să fie cu două țevi; că de cumva ar greși — o țevă se potată ajuta cu a doua. La altă avere nu reflectez.

Invit dară cu toată onoarea pe p. t. domnișoare și vedue tinere dela marea neagră până la Tisza — toate, care nu ve temeți de acel pistol, binevoiti a reflecta la ofertul meu!

Epistolele francate a se adresa până la finea lui Mai la redacțiunea acestui țiar sub cifra:

„Turturel Codrean.“

* (Din Iordan) s'a trâmă în vas plin cu apă la Madrid în Spania spre a se boteza din această apă prințul, ce are să se nască de Christina, regina Spaniei. Actul botezului îl va severși episcopul rom. cat. din Toledo primatole Spaniei.

on. direcțiune va ține cont de juste pretențiuni ale părinților, și nu va schimonosi numele pruncilor lor de dragul ortografiei unguresci. Se vede însă, că întimpinarea jurnalistei române a produs contrariul dela ceea ce a ținut. Nu e destul că „Moga“ a devenit „Môga-Moogă“, „Uiet“ s'a schimonosit în „Ujec“, „Joandrea“ în „Zsondrea“, și „Frânc“ a devenit „Frank“, „Făgărășan“ „Fogaras“ (?) apoi „Toma“, — „Tamás“!? Nici tatăl seu nu va mai cunoaște. Nu pricep logica domnului director.

Ce ar dice D-sa când Nemți le ar dice copilțelor sale, cari cântă așe de minnat artiile populare maghiare: Fraulen Roth?

Se mai servesc în butul tuturor schimonositorilor de nume și cu una a doua tabelul compus după naționalități. Rubrica I. Români, a II. străini: Unguri, Nemți, Sași, Jidani, Slovaci etc.

Clasa	Suma totală	Reieptați pentru esamen		Reieptați pentru repetițiune		Nu s'au supus	An para-tutul	Morți	Suma
		Rom.	N. R.	Rom.	N. R.				
I	45	42	3	11	5	1	2	24	10
II	24	24	0	2	—	—	2	10	5
III	24	18	6	5	—	—	2	4	4
IV	20	21	1	6	3	1	2	9	10
V	15	20	5	—	—	—	1	12	3
VI	19	12	7	—	—	—	2	3	1
VII	8	10	2	—	—	—	1	5	2
VIII	6	10	4	—	—	—	1	2	1
Suma	161	159	2	31	8	2	6	24	13
									75
									38

Cifrele aceste le-am compus după nume. De cum va am greșit la vrunul, aș fi foarte recunoscător dacă s'ar rectifica din oficiu.

Din tabela aceasta și poate face ori-cine probe comparative foarte elovente. Așa aflăm d. e. în clasa I. gimnasială la începutul anului 45 de Români; nu moare nici unul dintre ei, și totuși, la finea anului trec în clasa a II. numai 24. Vedem mai departe că acești 24 până în clasa a VIII. scad la $6\frac{1}{4}$! Vedem că numărul tinerilor români, cărora li s'a nimicit viitorul în anul acesta e 75, vis-a-vis de 38 neromâni, cu toate că numărul total al Românilor e numai cu 2 mai mare de cât al neromânilor. Mai vedem, că spre repețiunea anului s'au reieptat 31 de Români vis-a-vis de 8 din toate celelalte naționalități, și vedem în fine că numărul Românilor, cari au părăsit institutul în decursul anului e 24.

Cel ce nu cunoaște mai deaproape giuristările, și nu scie ceti printre șire, va deduce dintr-aceste cifre comparative, că rasa cea mai proastă și netalantată în țeară e cea românească. Acelor domni consilieri de toate branșele și demnitari de toate clasele, cari conduc soarta poporului român spun-le însă aceste cifre, că e timpul suprem de a se engeta despre înființarea de scoli publice române aici în centrul românismului mârșinean, în orașul locuit de cea mai numeroasă intelgență română etc. etc.

Ce ne poate scusa înaintea lumii, că în aproape $\frac{1}{2}$ secul dela emanciparea noastră nu o putărăm duce nici barem până la înființarea unei școli

de acasă, junele boieriu bătu la ușa comerciantului; nevasta însă încuia ușa. Boierul merse la fereaștră și amenință, că dacă nu i se va deschide, va sparge fereaștra și va intra. „Atunci te voi împușca“ dișe femeia și luă un pistol a mână. Impertinentul sparge fereaștra și intră cu un bandit în odaie. În momentul acela nevasta trage cu pistolul și boierul cade mort. Incușițiunea judiciară, ce a urmat de loc, n'a deținut pe eroica femeie, carea venind a treia și la oraș fu primită cu entusiasm și felicitări din partea femeilor neboiere.“

M'a încântat, m'a fêrmeat această întâmplare, m'a adus la decizul să me însor. Deoarece însă cavalerii nostri bancroți din Secuime de sigur nu vor eesporta atari femei, pe de o parte pentru că se tem urit de pușcă, pe de alta ca să nu se molipsească ale lor de acele; deoarece mai de parte lor le convine mai bine cumnăția cu boieri pentru că și proverbial dice „cioră la cioră nu scoate ochii“; să împorțăm noi, oameni pământeni, atari femei. Dar fiind că noi nu sântem

dedați să ne facem vestiminte brizante — pe cont „până după căsătorie“, și să mergem „pe la băi cu bani luați cu 300% — până după căsătorie“ imprumut, cred că ar fi mai practicabil să alegem calea anunțării țiaristice.

Inceputul va fi greu, pentru că, ca totdeauna, se vor șfi și aici omenii de poarta nouă. Dar în fine unul tot trebuie să facă încetul; eată dară-l fac eu prin următorul:

Anunțiu matrimoniale.

Sânt vèdov în spe. Adecă procesul divorțial pornit de patru ani în cazul cel mai rău abia va mai dura încă trei ani, ca să se împlinescă vorba scripturei despre cei 7 ani a flagelelor egiptene. Sum aproape de numărul anilor, unde e datina ca să se așede muntea omului — dară sum bine conservat și pe cât îmi permite modestia a spune și aceasta, pot asigura, că nu sânt toțmai om urit. Am atăta venit, cât se pot sustine o familie modestă și la cazul morții ar mai remâne ceva și veduvei mele.

primare (normale) cu 4 clase? Cum vom pute răspunde înaintea lui Dumnezeu pentru aceea, că creșterea intelectuală a fetitelor noastre, trebuie incredințată educatoarelor străine cu naționalitatea și religiuina noastră?

Plumbescu.

Răspunsul Greciei la Nota Colectivă.

Atena, 4/16 Iulie.

„Subsemnatul ministru de externe al Maj. Sale regelui Greciei, a avut onoarea a primi astăzi Nota colectivă dată de eri, pe care d. reprezentant al Majestății Sale... în comun cu Esc. Sa trimisul „extraordinar și ministru plenipotențiar al Maj. Sale britanice, cu însărcinatul de afaceri al Maj. Sale împăratului Germaniei, cu însărcinatul de afaceri al Maj. Sale regelui Italiei, cu însărcinatul de afaceri al Maj. Sale împăratului Rusiei” i-a adresat-o astăzi din ordinul guvernului lor.

„Prin această comunicare, puterile chimate la o mijlocire între Grecia și Turcia prin actele dela 23 Iulie 1878, notifică guvernului elen o-tărire lor și îl invită să accepte linia de fruntării, pe care aceste puteri intrunite în conferență, au recunoscut-o în unanimitate ca conformă cu spiritul și litera tractatului dela Berlin și ale protocolului al 13-lea al Congresului.

„Subsemnatul ia act de această comunicare ce i se face și declară, vedând spiritul de echitate de care s'au condus puterile în îndeplinirea mandatului lor, că acceptă în numele guvernului elen linia de fruntării, care a fost fixată de conferența dela Berlin și al cărei proiect se află în actele care resumă și încheie desbaterile.

„Subsemnatul profită de această ocaziune spre a exprima însărcinătului cu afaceri al... asigurarea distinsei sale considerațiuni. „Ch. Tricupis.”

Varietăți.

* (Vizite înalte). Foile vieneze și pestane, cu deosebire cele oficioase, vestesc, că Domniitorii României va cerceta în curând curtea împărătească în Ischl. Tot din aceeași izvoare vine știrea, că și Milan, principele Sârbiei, va merge în zilele aceste la Ischl, spre a se întâlni cu monarhul imperiului nostru.

* (Pentru Bugârdeni). Primim următoarele: Onorată redacțiune! În Nr. 62 al „Telegr. rom.” publicând subscrierea ofertele creștinilor noștri din Sibiu, suburbiul inferior pentru nenorocii noștri frați din Bugard am adus la cunoștința on. antistii comunale de acolo, că la mine se află 2 ferdele cucuruz ca oferte pentru numiții nenorocii, cu aceea, ca să binevoiască a dispune ridicarea lor. Neurmând până acum nici ridicarea a-celor cereale nici vre-o incunoștințare despre intențiunea on. antistii cu respect la acele, subscria s'a vădut necesitate a le preface în bani, pe cari în sumă de 2 fl. v. a. am onorul a'i alătura aci cu rugarea ca on. redacțiune să binevoiască a'i administra destinațiunile lor.

La această sumuliță se mai alătură dela Elena Clement 30 cr. v. a. laolaltă 2 fl. 30 cr. v. a.

Primiți etc.

Sibiu, 23 Iulie 1880.

Anastasia Toma

* (De ale justiției). Ministrul de justiție prin ordinațiunea sa Nr. 18,645 a. a. și pe temeiul §-ului 24 din art. de lege 31 ex 1871 a înzestrat judecătoria cercuală din Kisjenő (cercul Aradului) și cu activitatea în afaceri funduare, începând din 1 Octomvre n. a. c.

(Musică). „Coloane Române” este numele unui cadril compus cu puțină excepțiune din motive naționale române de C. G. Porumbescu, compozitorul corului „Cântec de primăvară,” pe care mai d'unași l'am recomandat cu căldură publicului nostru musical. Și acest cadril merită considerația acelor, cari se ocupă cu muzica. Piesa se poate procura dela librariul-editor I. E. Teran în Orașița (Banat). Prețul e 1 fl. v. a.

* (Afacerea Seeman). Foile Kossuthiane „Egyetértés” și „Függetlenség” au primit din Agria următoarea telegramă: „Aici este o febră nespusă, fiind-că Seeman are să primească eară comanda. Articulu de Mercuri al lui „Magyarország”, care scutește pe militari, a dat privilegiu la un fel de adunare populară, unde s'a eprimat despre autorului acelu articlu și foia însăși s'a ars între strigăte entusiastice. Raportul oficios al căpitanului orașanesc din Agria despre șarivari petrecut sedesimite pe cale telegrafică de către mulți Agrieni. Șarivari s'a petrecut întocmai, precum s'a raportat dintăiu, și căpitanul orașanesc Gronay nici n'a fost, așa se afirmă, pe timpul acela în oraș. Sîntem foarte curioși a vedea, ce măsuri va lua Tisza, „sfărâmatorii naționalităților”, față cu nise „patrioți”, din ce în ce tot mai mulți la număr, cari ași mănă vor merge poate cu îndrăzneală „patriotică” până a pretinde, ca în armată să fie denumiți oficerii aceia, pe care i-doresce exilat din Baracone și „neîmpăcatul inimic al Casei austriace”.

* (Scoala de cadeți din Sibiu), carea s'a fost închis pentru boala de ochi contagioasă, ce a fost izbucnit între elevi, s'a deschis în 1 August n.

* (Drumurile de țeară). Ministrul reg. ung. de comunicație a rânduit măsurarea și împărțirea de nou a tuturor drumurilor din toată țeara în metri și chilometri. Lucrările se vor începe a doua jumătate a lunei viitoare.

* (Tergul de vite) în Apold de jus se începe Duminecă în 8 August n. ear în 11 Aug. tergul de țeară.

* (Districtele silvanale) în Ardeal sînt următoarele:

1. Districtul Clujului cu reședința în Cluj are de inspector pe dl Alecsie Leitner și de subinspector pe dl Ludovic Kéczei, sub a căror inspectorat stau comitatul Solnok-Dobăca, Bistrița-Năsăud, Turda-Arieș și Cluj cu ceata Cluj; 2. districtul Mureș-Oșorheiului cu reședința în M. Oșorhei. Inspectorul este provisoriu cel din Cluj cu subinspectorul Béla Györgyöfy. De acest district silvanal se țin: comitatul Mureș-Turda, Cic, Odorhei și orașul Mureș-Oșorhei 3. districtul Brașovului cu reședința în Brașov. Agendele acestui district le poartă provisoriu inspectorul din districtul Sibiului cu subinspectorul din Brașov Iuliu Nagy. De acest district se țin: comitatul Târnavei mici, com. Târn. mari, comit. Făgăraș, Brașov și Trei scaune (hâromszék); 4. districtul Sibiului are de inspector pe dl Arnold A dr i a n y cu reședința în Sibiu; subinspector aici însă nu este. De acest district se țin comitatele: Alba-Iulia, Hunedoara și Sibiu.

* (Timpul). Se telegrafează despre ploi dese și îndelungate din Chichinda-mare, din Panciova și Ocân. Asemenea ploios este timpul și pe la Sibiu și în tot giurul Sibiului, unde mai în toată ziua avem de un timp încoace vijelie și vremuri grele.

* (Foc). În 1-a Iulie n. a. ars în Agnita, anume în ulița Românilor. Pompierii voluntari din loc au stins focul în timpul scurt deabia o

jumătate oară. În comuna Herman în țeara Bârsei încă un incendiu grozav a căsnat daune însemnate.

* (Teatrul maghiar din Deva). După cum se scrie lui „Kélet” din Deva, mai mulți membri ai societății teatrale a lui Szabo, au luat-o la sănătoasa pentru datorii. Pentru membrii remași înderēt se adună milă. Așa o cam pășesc societățile teatrale maghiare în țeara lui — Arpad!

* (Constanța s'a transformat), scrie „Farul Constanței.” Orașul tăcut și pacinic de altă-dată ași este plin de viață și veselie. Neîncetat sosesc noi oaspeți, petrecerile se înmulțesc, monotonia dispăru ca printr-o minune. Avem muzică militară pe bulevard în toate serile, muzică militară și teatru grecesc la grădina Schaff, cafee chantant la grădina orientală și lăutari. În curând, ni se spune, va sosi simpaticul Millo cu trupa sa.

Afară de aceasta, curioșii de a cunoaște datinele orientale și mai ales muzica orientală, își vor pute satisface curiositatea vizitând cafelele cântânde ale Turcilor. Aceia însă, cari ar dori să cunoască viața orientală în capitala Pađisahului, cu ușurință se imbarcă la Constanța și după o legătură de vre-o 20 oare pe unde azure ale Mării sosesc la Constantinopol.

* (Manevrele rusesci), cari după cum am anunțat deja în unul din numerii trecuți ai „Tel. Rom.” se vor ține la granița austriacă, vor fi cele mai mari, ce s'au ținut vre-odată în Rusia, pentrucă vor trebui să iee parte la ele toți rezerviștii din Rusia. Și artileria din fortăreața Bender din Basarabia va lua parte la aceste manevre.

* (Armata germană). După legea nouă militară din Germania armata se va urca la 504 batalioane infanterie, 340 baterii artileriei campestre, 31 batalioane artileriei pedestre și 19 batalioane de pionieri.

* (Mine de aur și de argint) s'au aflat de curând în mai multe comune din statul New-York în America, despre cari făcându-se guvevnuil arătare, ele vor fi peste scurtă vreme supuse despropărei.

* (Femeie doctor). În Padua domnișoara Angella dela Chiara fu promovată la rangul de doctor în filosofie.

* (Vermele armatei). Aredașii americani sînt de o bucată de vreme foarte spăimântați de aparițiunea lui „army-worm” sau vermele armatei, care distruge cu totul recoltele lor. Acest insect, distrugător ca și lăcustele, a cuprins deja New-Jersey și Pensilvania. El datorese numirea lui militară umblărei lui. Vermele armatei avansează în rânduri de doi trei sau patru de front, formând astfel o linie atăt de regulată încat capul unuia nu intrăce nici odată capul celuilalt în ori ce rang. O armată se oprește atunci numai, când șeful îi dă ordinul, și se oprește el singur. Ea înngreșce cu totul pământul și distruge în drumul seu cerealele, vield, și ori ce vegetațiune.

Nu se scie exact cum se se atribuie aparițiunea acestui insect, care se stabilește cu preferență în pământuri mai adânci, în mijlocul burueneilor umede, și care face incursiunile sale după nesce perturbațiuni atmosferice subite.

Nimene n'ar pute dice care e sezonul mai favorabil pentru acest insect; un sezon ploios venind imediat după un sezon uscat sau contrariul; fiind-că, cu toate că dă preferență terenului jos și acoperit de earbă umedă, s'au vădut, cu toate aceste, mulți pe terenuri înalte și uscate.

După ce s'au imprăștiat toată ziua în mijlocul câmpilor, se întorc în cuibul lor, cum dă sara, cu aceeași

regularitate și ordin ca soldații în mișcare. Acesta este un spectacol din cele mai singulare, sare se poate vedea. Pentru a estermina acest inimic din recoltele lor, arendașii sînt siliți a săpa din distanță în distanță niște șanțuri, pe a căror margini pun păcură s'au alte materii, cărora le dau foc.

În luna trecută, arendașii din New-Jersey, cari deja băgase fēnul în magazii, au fost siliți a i pune foc, mie de vermi ai armatei morți s'au găsit în fēn. De-a lungul lui Delavare, câmpiile întregi de grâu și orđ au fost distruse.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Apel.

A trecut anul, de când, tot cam pe acest timp, m'am adresat prin diarele române din Austria către p. t. public român cu rugămintea, ca să binevoiască a mi întinde mână de ajutoriu la compunerea Ornitologiei populare române, adecă de a mi trimite toate numele populare ale paserilor și toate legendele sau basmele, datinele și credințele, cântecele și proverbele etc. câte le vor fi auđit și sciind că se află la poporul nostru despre toate paserile, cari provin în țările locuite de Români, ca astfel Ornitologia populară română, ce o getai încă cu finea anului trecut se o public, să fie cât se poate de interesantă și pentru literatura noastră de un însemnat preț.

Afară de apelul amintit m'am adresat către mai mulți domni și prin epistole, dăr' până acuma încă n'am primit nici un răspuns.

Eată în puține cuvinte rezultatul apelului și a epistolelor mele!

Cu cea mai mare durere și părere de rēu însă trebuie să mărturisesc, că dintre toți domni abonați și neabonați la diarele, în cari s'a publicat apelul meu, numai singuri doi inși au aflat de bine a mi răspunde și a mi trimite unele notițe foarte interesante asupra mai multor paseri. Acești doi inși, cărora mi simt dator a le exprima cea mai viuă și sinceră mulțămintă, sînt domni Gr. Crăciunaș din Ciubancuța, teolog absolut și E. Pop, învătătoriu în Șomcuta-mare.

În decurs de doi ani și mai bine de când, pe lângă multe alte literare, mē ocup neîncetat cu compunerea Ornitologiei populare române, am avut destulă ocaziune să mē incredințez, că poporul nostru are pentru fie care pasere câte una sau și mai multe numiri curat romănesci, carișe le cauți ziua mare cu lumina prin toate vocabularele câte le avem, începând dela cel mai vechiu și până la cel mai nou, nu le vei găsi, pentrucă nime până acuma n'a aflat de consult, sau mai bine đis n'a voit să se înjosească până într'atăta ca să le adune din gura poporului.

Din contră, fie-care se poate incredința, că vocabularele noastre conțin mai multe numiri străine sau latine de paseri, decăt romănesci.

Deci oare nu e un păcat strigătoriu la ceriu, ca să ignorăm ce e al nostru, și când avem lipsă de v' un nume sau termen tehnic, să alergăm după împrumuturi? Oare nu e rușine pentru noi Români, ca să ne servim cu câte și mai câte cuvinte străine ciunite, adoptate sau traduse, pe când ale noastre cele curat romănesci numai nu ne strigă ca să le scoatem din sinul poporului și să le dăm dreptul care li se cuvine?..

Toate națiunile, cari nu vor să rămână înapoi a lora în privința culturalei, întrebuintează toate mijloacele necesare spre a scoate la lumină, nu numai tesaurile ce stau ascunse în sinul poporului lor, ci chiar și ale

altor națiuni, de cari prea puțină lipsă ar avea să se intereseze.

Exemplu fie-n Francezii, Germanii, Englezii și mulți alții.

Nu mai noi Români așteptăm să ne pice mura în gură. Numai noi stăm cu mâinile în șolduri și — așteptăm ca alții să lucre pentru noi. Și dacă unul sau altul voiesc să lucre ceva în interesul națiunii noastre, ceiațălți frați ai sei nu vor să ajute de felii, sau dacă îl și ajută, apoi numai eaca așa!... să se dică că l-au ajutat.

Și oare ce am voit și ce voiesc eu ca publicarea Ornitologiei populare române?

Am voit și voiesc să scot la lumină toate numirile de paseri de prin toate țările locuite de Români, dimpreună cu toate legendele, datinele credințele, cântecele, proverbele, medicamentele etc. câte se află la poporul nostru despre păsările, cari le cunoaște el după nume, ca astfel să nu mai avem lipsă de a imprumuta ceea ce ne trebiesc de la străini, ci să avem proprietatea noastră.

Scopul meu a fost și este cel mai laudabil.

Dar unde e ajutorul dorit? S'au poate cineva fi în stare să adune tot ce se află în gura poporului? Pot eu, bună oară, să adun toate numirile de paseri de prin toate țările locuite de Români, dacă confracții mei nu mă vor ajuta? ...

Nu! nici odată! Drept aceea p. t. domni și frați mă adresez încă odată cu rugămîntea cătră d-voastră, ca să binevoiți a mă ajuta la compunerea opului din cestiune.

Și dacă unul sau altul din d-voastră nu vor fi sciind nici o legendă, nici o datină sau credință, nici un cântec sau proverb etc. etc., ceea ce eu greu mi vine a crede, apoi binevoiti a mi comunica măcar toate numirile populare ale păsărilor, dinpreună cu diminutivele lor și tot modul de pronunțare vulgară a acestora. Eu sînt deplin incredințat, că fiecare dintre p. t. domni va sci măcar vre-o câteva numiri populare de paseri, cari în alte locuri nu sînt cunoscute, sau de și vor fi cunoscute, apoi cel puțin pronunțarea lor nu va fi totdeauna ca a Românilor din alte provincii, și tocmai această pronunțare de multe ori e de mare folos la aflarea și constatarea originii unui sau altui cuvînt.

Scopul meu e, ca Ornitologia populară română, ce voi eu a pune sub tipar cu începutul lunii lui Septembrie a. c. pe lângă legendele sau basme, datine și credințe, cântece și proverbe etc. etc. să conțină și toate numirile de paseri din toate provinciile locuite de Români, chiar și ale celor din Istria și Macedonia. Deci, ca să mi pot ajunge scopul, ca opul din cestiune să fie cât se poate de complet și interesant, depinde acuma numai dela bunăvoința și ajutorul p. t. domni și frați români.

Foarte bine ar fi când, prelângă numele român al cutărei paseri, s'ar alătura și numele natural, latin sau german. Nefiind aceasta cu puțință, a paserei, care va purta numele respectiv.

Responsurile multe — puțin câte vor fi, potesc să mi se trimită până la începutul lunii lui Septembrie, sau cel mult până la 15 Octombrie a. c. la Sereth (Bucovina).

Sereth, Iunie 1880.

Simeon Fl. Marian, preot.

Economic.

Brașov, 30 Iulie n. Pro. hectolitru Grâu fl. 8.50; Fasole fl. 6.10; Sămînță de in fl. 12.25 Sămînță de cânepă fl. 6.60 — Cartofi fl. 1.25 Pro chilo: carne de vită 48 cr. carne de porc 52 cr.; carne de berbec 32 cr.; Sîna de bovine proaspăt fl. 35; (pe 100 chilo); topit 48 fl.

Făgăraș, 30 Iulie n. Pro. hectolitru Grâu fl. 8.—8.50; grâu sîcărî fl. 7.—7.50; sîcărî fl. 5.60—6.; orđ — ovės fl. 3.80—4.30; cucuruz fl. 4.80—5.20; mălăiu fl. —; Sămînță de cânepă fl. 9.—10; mazere fl. —; linte fl. —; fasole fl. 5.—6. cartof (vechi) cu fl. 1.20.—1.60; (nou) per litru — cr. pro 100 chilo: slănină fl. 70—80; sîn brut fl. 40—44; sîn de lumină fl. 56; — unsoare fl. 80—; cânepă fl. 30—35; sîmînță de in fl. —; săpun fl. —; fână fl. — spirit pro grad cr. pro chilo: carne de vită 40—42 cr. carne de vită — 36— cr.; carne de porc 44— cr. carne de berbec 32 cr.; oaie — de — cr. Terțul fl. foarte rău cereat.

Budapesta, 1 Aug. Dacă în raportul din fîndal trecut am fost siliiți a mărturisii, că am avut puține ploș ci din contră mai tot timp frumos și senin. cu o căldură nesuferibilă, acum sîntem earăși contrinși de impregiurările temperate petrecute în săptămîna trecută a constatã, că dela început săptămînii pînã la sfîrșitul ei n'am mai eșit din ploii. Temperatura totuși nu e rece, din contră așa de caldã, încãt din toate părțile se plîng oamenii, că nu mai este de suferit. Această impregiurare este și pricina, că în săptămîna trecută n'a fost și în carea sau înainte sau după ameași să nu se desearce asupra capitalei o vreme grea cu tunete îngrozitoare, cu fulgere teribile și cu torenți de ploaie și ghiță impregnate din cãnd în cãnd cu câte un trăsnet infricoșat. Asemenea tempești n'i se raportează meru și de prin provincii, cari tempești nu numai în provincii, dar chiar și în giurul capitalei au căsugat, pînã acuma puține pagube mari. Avem înse nãdejdea, că toate a ceste tempești despre cari nu ne pream uimim, venind la timpul așa fiind destinat pentru ele, vor trece peste puținã vreme și atunci vom. avè timp mai îndelungat zile frumoase și senine, cari intru adevèr se și așteaptã cu mare nerãbdare. Ploile înse au ajutat foarte mult cucuruzelor și au înaintat strugurii. Cartofii au crescut și s'au desvoltat grozav. Otavele cresc veștînd cu ochii și se așteaptã un cosit mănos. Grãnele, ovesele, cu un cuvînt toate spicoasele, cea mai mare parte sînt grigite și foarte bune. Peste tot putem dice după rapoartele, primite din toate părțile, că acest an va fi un an mănos în cereale. Apoi aceasta este punctul principal. Cereale din acest an se vînd deja foarte multe și de calitãți eșecelente în piațele capitalei. Din această impregiurare deosebite cerealelor vechi au început a se cheltui în ruptul capului fiind inbulđite de cele mai noue, a caror prețuri — putem dice foarte moderate — au avut o foarte sîmțitoare înriurință asupra cerealelor vechi, cari în săptămîna trecută s'au eșfinit cu câte 30—40 cr. per masă metricã. În special notãm urmãtoarele:

Grãul la 60,000 m. m. cu fl. 9.20—9.30; sîcãra cu fl. 7.80—8.20; orzul cu fl. 5.60—6.; ovėsul cu fl. 5.20—5.80; cu curuzul la 13,000 m. m. cu fl. 5.20—5.90; fãina nouã trecea ceva mai bine ca cea veche, pentru cã este mai eștinã; pãșã ioasele și de astãdatã n'au avut mare cantare trecînd: mazerea cu fl. 10; linte cu fl. 11; fasolea cu fl. 7—8; mălăiu cu fl. 7—7.50; sîmînța de cânepã cu fl. 8—9; sîmînța de in cu fl. 12 (toate pe 100 chilogramme); lãnile s'au vîndut cu fl. 2—3 per chilogram.

Porcii s'au mai eșfinit încãtva și n'au trecut mulți. În tîrg s'au aflat de vîndere la 60,000 capete intru cari din Ungaria de jos 2815, din România 460 și din Ardeal vre-o 100 capete; unsoarea de porc a trecut cu fl. 60; slăbina cu fl. 58 și sînul cu fl. 42—43; spiritul en gros cu fl. 33; en detail cu fl. 35 pe 10,000 litre %; cartofii cu fl. 2.50—3.

Peile de bou cu fl. 110—113; de vacã cu fl. 106—110; de vițel cu fl. 180—195; de miel cu fl. 80—86 pe 102 dãrabe; peile de oaie cu fl. 2.50—3.10; de cal cu fl. 9.50—11 pãrechea.

Estras din foaia oficialã „Budapesti Közlöny.”

Licitãțiuni în 28 August și 6 Octombrie imob. lui Alecsandru Csipkes în Sãmárin; în 28 Aug. imob. soției lui Stefan Szatmãri în Oșorhei (trib.); în 28 Aug. și 28 Septembrie imob. lui Nicolau Pua și ale remasului dupã Ana Pua în Diod; și 30 Aug. și 30 Septembrie imob. lui Emanuil Grîn în Ciongra (judec. cerc. Aiud); în 9 Aug. imob. lui Ioan Ortius în Balceai (judec. cerc. Hususiu); în 30 Aug. și 30 Septembrie imob. lui Ioan Frölllich în Neorchi (judec. cerc.); în 24 și 25 Aug. apoi 24 și 25 Septembrie imob. lui Vasilie Bruș în Borgo-Suseni și Borgo-Milloceni (judec. cerc. Nãsedud); în 10 Aug. imob. lui Ioan Ban fi și soji în Vișag (judec. cerc. Huedin); în 13 Sept. imob. lui Petru Frenzoniy în Nãdãjdia de jos (trib. Deva); în 11 Sept. și 11 Oct. imob. lui Avram Hura în Bala (judec. cerc. Reghen); în 14 Aug. și 13 Sept. imob. lui Stefan Fleischer în Boci; în 13 Aug. imob. lui Constan Mojka în Sântindriș (judec. cerc. Teaca); în 25 Aug. și 28 Sept. imob. lui Vasilie Grãuntea în Brașov (trib.); în 7 Sept. și 7 Oct. imob. lui Dumitru Bãrzã în Sãliște (trib. Sibiu).

Bursa de Viena și Pesta din 3 August 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	106.95	107.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	82.70	82.75
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	97.50	99.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	85.25	86.25
Impunãntul drumurilor de fer ung.	124.50	125.45
Obligațiuni ung. de rescumpãrare pãmîntului	94.10	94.—
Obligațiuni ung. cu clausulã de sorșire	93.75	94.—
Obligațiuni urbariale temesane	93.25	93.50
Obligațiuni urbariale transilvane. cu clausulã de sorșire	93.—	93.—
Obligațiuni urbariale transilvane. Obligațiuni urbariale croato-slavo-voicice	93.25	93.70
Obligațiuni ung. de rescumpãrare decimã de vin	94.50	93.75
Datorie de stat austriacã în hãrție	93.75	94.50
Datorie de stat în argint	71.75	72.—
Renta de aur austriacã	72.75	73.—
Sorși de stat dela 1860	86.50	86.50
Aciuni de bancã austro-ung.	130.—	—
Aciuni de bancã de credit ung.	824.—	824.—
Aciuni de credit austr.	374.10	376.—
Sorși unguresci cu premii	254.—	257.—
Argint	112.—	112.50
Galbin	108.60	108.85
Napoleon	5.54	5.54
100 marce nemțese	9.36½	9.36
London (pe polia de trei luni)	57.80	57.75
	117.90	117.70

Nr. 151—1880. 3—3

CONCURS.

Pe basa grațioasei decisiuni a mãritului Consistoriu arhiepiscopesc român gr. or. al Transilvaniei ddto 17 Iunie 1880 Nr. 1850 B. pentru vacanta parohie de clasa a III Feneșel în Suplecele de concurs, instruite conform prescripțiilor statutului organic §. 13. și a regulamentului provisoriu congregual din 1878 §. 15. lit. c., au a se subșterne la subscrisul în termenul prefrit de §. 16. a acum menționatului regulament.

Venitul acestei parohii, preste tot în bani socotit, este: 313 fl. 70 cr. Suplecele de concurs, instruite conform prescripțiilor statutului organic §. 13. și a regulamentului provisoriu congregual din 1878 §. 15. lit. c., au a se subșterne la subscrisul în termenul prefrit de §. 16. a acum menționatului regulament.

Cluj, 30 Iunie 1880.

În conștelegere cu comitetul parochial.

Vasiliu Roșescu m./p., protopresbiter român gr. orient.

Nr. 197. 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei vacante Tibert de cl. a III-a în protopresbiteratul gr. orient. al Cohalmului, se escrie concurs cu termen de 4 sèptemãni dela ãntia publicare.

Emolumentele sînt:

Folosința porțiunii canonice stãtãtoare din 7 jugere 600 st. pãmînt de arat, și 4 jugere de coasã, apoi dela 65 familii romãne cãte o ferdelã de cucuruz și una de ovès, de familie, și dela 40 familii neorustice cãte o ferdelã de cucuruz, și

stola usuatã, cari toate computeate în bani, dau la olatã un venit anual de 225 fl. v. a.

În lipsa casei parohiale și a clãdirilor necesare economice, aceste se vor închiria din partea comunei bisericesci respective, pînã la facerea lor.

Goncurenții cu concursule lor instruite în sensul „Statutului organic” au a se adresa la oficial protopresbiteral gr. orient. al Cohalmului.

Cohalm, 2 Iulie, 1880.

Oficiul protopresbiteral al Cohalmului, în conștelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Mircea m. p., adm: protopresb.

Nr. 106—1880. 3—3

CONCURS.

În urma prea grațioasei conceșiunii consistoriale ddto 1 Noembrie 1879 Nr. 2896 scol. comitetul parochial din Fãrau declarãnd postul de învẽtãtoriu la scoala confesionalã din Fãrau de vacant, prin aceasta se escrie concurs cu termenul pînã la 26 August s. v. a. c.

Salariul învẽtãtoresc e: un loc de cositurã în mãrime de 2 jugere, și dela circa 70 copii obligați la învẽtãmînt cãte una litrã cucuruz sfãrmit de fie care copil.

Doritorii de a se aplica la prenotata stațiune învẽtãtorescã au ași asterne suplicele sale înzestrate cu documentele prescise inspecțiunii scolare districtuale gr. or. în Sãnbenedic prin p. u. M. Ujvár pînã la termenul arãtat.

Fãrau, în 1 Iulie 1880.

În conștelegere cu inspectorul districtual de scoale gr. or.

comitetul parochial

Ioan V. Moldovan m./p., președinte.

Ad. Nr. 42 1880. [48] 1—3

Publicațiune!

Prin aceasta se aduce la cunoștința onorabilului public, cã bunul giunasiului român gr. or. din Brad aflãtoriu pe teritoriul Mihãlenilor dimpreună cu regaliele aparținẽtoare de el — excepționãndu-se pãderea — se va esarena de 6 ani cu licitațiune publicã în 22 August a. c. st. n. la 2 ore dupã prãnd în edificiul giunasiului din Brad. Periodul de arẽndã se incepe cu 1 Octobrie a. c.

Condițiunile de licitațiune se pot lua în prospect în cancelaria d-nului avocat al fondului Teodor Pop în Baia de Criș precum și la preșidiul comitetului reprezentanței giunasiiale în Brad.

Din șãdina comitetului reprezentanței giunasiului român gr. or. din Brad fĩnutã la 17/29 Iulie 1880.

Preșidiul comitetului.

Doctor universae medicinae

Henric König,

medic practic și specialist în obstetricale (de a le moșitului) și boale de a le femeilor în Sibiu, în strada Morii Nr. 27. Ordineazã în fie-care și dela 3—6 oare dupã ameași. [47] 2—4

Mașinã de trierat cu brașul, construcție cu totul nouã, cu asterunt de metal, pe dric de lemn, în preț de 75 fl.

Coase cu greblã pentru cositul cerealelor 3 fl. se aflã la Andreiu Rieger, în Sibiu. [46] 3—3